

Старий Новий рік: цікаві факти, історія, традиції та народні прикмети

Старий Новий рік: історія свята

Всім відомо, якого числа настає черговий Старий Новий рік – у ніч із 13 на 14 січня. А чи знаєте ви, чому Старий Новий рік так називається і звідки пішла така незвичайна традиція двічі відзначати одне і те ж саме свято?

Таке стилістично цікаве поняття і поєднання слів із протилежним значенням як «Старий Новий рік» виникло через розбіжність на 13 днів між двома календарями – Юліанським і Григоріанським.

Старий Новий рік як свято налічує без малого ось уже 100 років. А приємна традиція зустрічати Старий Новий Рік за Юліанським календарем не застаріла завдяки тому, що православна церква досі відзначає його за старим стилем, тобто 14 січня.

Де ще відзначають Старий Новий рік

Попри те, що Старий Новий рік не є державним святом і офіційним вихідним днем, значна частина слов'янського населення у багатьох країнах продовжує давню і добру традицію святкування Старого Нового року.

Окрім України, Старий Новий рік активно святкують у багатьох пострадянських країнах: Росії, Білорусі, Молдові, Грузії, Вірменії, Казахстані, Азербайджані, Узбекистані, в країнах Балтії. Також ця традиція прижилася в ближньому і не дуже зарубіжжі: Сербії, Чорногорії, Македонії, Швейцарії, Абхазії, Румунії, Греції тощо.

Старий Новий рік: традиції та обряди

Наші пращури називали Старий Новий Рік **Щедрим вечором**. Ця назва пішла від головної традиційної страви, яку подавали на святковий стіл – щедрої куті. На святковий стіл готували вареники з сюрпризами, як своєрідне ворожіння на Старий Новий Рік. У начинку додавали цукор, монетку, гудзик, перець та інші «сюрпризи». Залежно від отриманої начинки кожен член сім'ї очікував від нового року багатства, врожаю, здоров'я або ж біди. Головне – не зламати зуби від такого частування!

Ще традиційними стравами на Старий Новий рік були свинина, сало, птиця, вареники, пироги, млинці. На Старий Новий Рік було прийнято пригощати всіх, хто завітав увечері до оселі господарів із піснями, танцями і виставами, щедрувальників і посівальників.

З ранку люди виходили спалювати символічні снопи «дідухи» і стрибати через вогнище – ці обряди допомагали очищенню від нечистої сили. Потім можна було ходити по домівках і «посівати» зерном на Новий рік, бажаючи господарям щастя, здоров'я, врожаю і благополуччя. Це зерно не викидали, а дбайливо збирали і змішували із зерном для посіву.

На Старий Новий рік було прийнято ходити одне до одного миритися, улагоджувати сварки і конфлікти, просити вибачення. Крім того, Старий Новий Рік – улюблена пора для замовлянь і ворожінь. На Старий Новий рік наші бабусі ворожили на наречених, гроші, майбутнє, достаток, красу й інші бажання.

У слов'янській традиції збереглося безліч забобонів і прикмет, пов'язаних зі Старим Новим роком. Наприклад, першим до хати обов'язково має увійти чоловік – це до благополуччя в новому році. Не можна позичати – це до бідності.

Старий Новий рік – народні прикмети про благополуччя

- як зустрінеш Новий рік, так його і проживеш;
- на Старий Новий рік слід вдягти новий одяг, щоб рік був вдалим;
- якщо на Старий Новий рік стіл накритий багато, то і весь рік буде багатим і благополучним;
- якщо ніч після Старого Нового року тиха і ясна, рік буде гарним для людей і для худоби;
- якщо на Старий Новий рік яскраво світить сонце, весь рік буде вдалим;
- з якого боку на Старий Новий рік небо більше вкрито хмарами, звідти щастя чекати;
- не можна позичати під Новий рік, щоб весь рік не ходити в боргах;
- яким буде перший день на Старий Новий рік, таким буде і весь рік;
- що загадати на Старий Новий рік – все збудеться, а що збудеться – не минеться;
- якщо першим на Старий Новий рік у дім ступить чоловік, весь рік буде благополучним.